

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia poniedziałek, 13 kwietnia 2026 r.

Poz. 1634

UCHWAŁA NR XXXII/203/26 RADY GMINY DZIAŁDOWO

z dnia 31 marca 2026 r.

w sprawie przyjęcia "Programu Usług Społecznych w Gminie Działdowo na lata 2026-2030 "

Na podstawie art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2026 r., poz. 165 t.j.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Program Usług Społecznych w Gminie Działdowo na lata 2026-2030 " stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Działdowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przewodnicząca Rady

Krystyna Wasiak

Załącznik do uchwały Nr XXXII/203/26
Rady Gminy Działdowo
z dnia 31 marca 2026 r.

PROGRAM USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE DZIAŁDOWO NA LATA 2026-2030

Działdowo 2026

Spis treści

Wstęp	3
1. Cel Programu	4
2. Opis potrzeb uzasadniających realizację Programu	4
3. Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych Programem	6
4. Określenie usług społecznych oferowanych w Programie	7
5. Pozostałe założenia Programu	8
6. Organizacja Programu	9
7. Monitorowanie i ocena Programu	10
8. Budżet oraz źródła finansowania Programu	10

Wstęp

Podstawę prawną opracowania programu usług społecznych stanowi *Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych*. W świetle art. 4 ust. 4 tejże ustawy „opracowywanie, przyjmowanie, realizowanie i ocena programów usług społecznych należy do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym”. Program, określający usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej, przyjmuje rada gminy w drodze uchwały, będącej aktem prawa miejscowego. Art. 5 ust. 1 ustawy wskazuje, że „usługi społeczne określone w programie usług społecznych mogą być kierowane do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców”, natomiast art. 5 ust. 2 zobowiązuje gminę do uwzględnienia, przy opracowywaniu programu, diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych, opracowanej przez centrum usług społecznych.

Wskazana wyżej ustawa dość szczegółowo precyzuje strukturę programu usług społecznych.

Zgodnie z art. 5 ust. 3 powinien on zawierać w szczególności:

- 1) nazwę i cel programu;
- 2) okres realizacji programu;
- 3) opis potrzeb uzasadniających realizację programu;
- 4) charakterystykę i przewidywaną liczbę osób objętych programem;
- 5) określenie usług społecznych oferowanych w programie;
- 6) warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie;
- 7) wysokość opłaty za usługi społeczne, osoby uprawnione do uzyskania ulg w opłacie za usługi społeczne i wysokość tych ulg, jeżeli program przewiduje opłatę lub ulgi w opłacie za usługi społeczne;
- 8) sposób dokumentowania spełniania warunków, o których mowa w pkt 6, oraz uprawnień do uzyskania ulg w opłacie, o których mowa w pkt 7;
- 9) dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie;
- 10) organizację programu, w tym etapy jego realizacji;
- 11) sposób monitorowania i oceny programu oraz mierniki efektywności jego realizacji;
- 12) budżet programu oraz źródła jego finansowania.

Niniejszy dokument prezentuje główne założenia *Programu Usług Społecznych w Gminie Działdowo na lata 2026-2030*, w tym jego cel, potrzeby uzasadniające realizację, charakterystykę i przewidywaną liczbę osób objętych programem, określenie usług społecznych oferowanych w programie, a także sposób monitorowania oraz źródła finansowania.

1. Cel Programu

Cel Programu Usług Społecznych w Gminie Działdowo na lata 2026-2030 stanowi:

„Zwiększenie dostępu mieszkańców Gminy Działdowo do zintegrowanych usług społecznych odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnej”.

2. Opis potrzeb uzasadniających realizację Programu

Założenia programu opierają się na *Diagnozie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych na lata 2026-2030*, przeprowadzonej w 2025 roku w Gminie Działdowo. Diagnoza obejmuje analizę sytuacji społeczno-demograficznej gminy, ocenę jakości i dostępności obecnych usług społecznych, identyfikację kluczowych problemów i grup wymagających szczególnego wsparcia, a także przegląd zasobów instytucjonalnych i potencjału partnerstw lokalnych. Dokument został opracowany w oparciu o dane statystyczne, analizę dokumentów strategicznych, badanie ankietowe wśród mieszkańców, warsztaty diagnostyczne z lokalnymi interesariuszami usług społecznych oraz konsultacje społeczne. Główne wnioski z Diagnozy są następujące:

- **Demografia** – odnotowywano ujemny przyrost naturalny w latach wcześniejszych, obecnie widoczny jest wzrost liczby mieszkańców przy jednocześnie rosnącym wskaźniku obciążenia demograficznego osobami starszymi;
- **Aktywność społeczna mieszkańców** – mieszkańcy wykazują gotowość do uczestnictwa w inicjatywach lokalnych i współpracy z samorządem, co wskazuje na silny kapitał społeczny.
- **Problemy społeczne** – najczęściej wskazywane to bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm, trudności finansowe, ograniczony dostęp do opieki zdrowotnej oraz wzrost liczby dzieci w pieczy zastępczej. Szczególnie narażone grupy to dzieci, młodzież oraz osoby starsze.
- **Usługi społeczne** – pomimo realizacji usług opiekuńczych oraz klubu seniora mieszkańcy zgłaszają dalszą potrzebę rozwoju usług społecznych, w tym w szczególności usług transportowych, drobnych napraw i usługi mobilnego urzędnika;
- **Edukacja i oferta dla dzieci i młodzieży** – rosnący odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, spadający współczynnik skolaryzacji w szkołach podstawowych oraz ograniczona oferta spędzania wolnego czasu i aktywności pozaszkolnych dla młodzieży.
- **Aktywność kulturalna, sportowa i rekreacyjna** – istniejący potencjał w postaci 11 podmiotów kulturalnych i 5 sportowych, cykliczne wydarzenia, pozytywna ocena oferty przez mieszkańców, choć dostępność i różnorodność mogą być dalej rozwijane.

- **Infrastruktura mieszkaniowa** – zasób mieszkaniowy na terenie gminy systematycznie się powiększa, choć mieszkańcy wskazują potrzebę rozwijania mieszkań komunalnych i społecznych;
- **Ochrona środowiska** – aktywnie prowadzone działania edukacyjne i informacyjne dotyczące m. in. jakości powietrza i ochrony środowiska w gminie; stosunkowo dużo mieszkańców deklaruje zainteresowanie kwestiami związanymi z ochroną środowiska;
- **Osoby niesamodzielne, w tym osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami** – problemy wskazywane przez mieszkańców obejmują samotność, ograniczony dostęp do opieki zdrowotnej i rehabilitacji; istnieją obiekty użyteczności publicznej dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, ale potrzeby są wciąż wysokie.
- **Aktywność obywatelska i współpraca społeczna** – stosunkowo wysoka frekwencja wyborcza; mieszkańcy biorą udział w działaniach lokalnych, choć wskaźnik udziału stowarzyszeń w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych spada.

Rekomendacje sformułowano następująco:

1. Wsparcie rodzin i młodzieży

- Realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych w obszarze uzależnień.
- Tworzenie bezpiecznych i atrakcyjnych przestrzeni do spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.
- Wsparcie psychologiczne, prawne i doradcze dla rodzin i dzieci, na przykład poprzez utworzenie Gminnego Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny.

2. Rozwój usług społecznych

- Zwiększenie dostępności usług społecznych, w tym złota rączka, usługi transportowe i mobilny urzędnik.
- Wsparcie dla osób starszych i niepełnosprawnych m. in. poprzez rozwój usług opiekuńczych i konsultacje edukacyjno-zdrowotne.
- Przeciwdziałanie samotności i izolacji społecznej oraz aktywizacja seniorów m. in. poprzez utworzenie Klubu Aktywnego Seniora.

3. Aktywizacja zawodowa i wsparcie dla osób bezrobotnych

- Organizacja szkoleń, kursów zawodowych i doradztwa zawodowego dla osób długotrwale bezrobotnych oraz rozwój programów motywacyjnych.
- Wsparcie rodzin w prowadzeniu gospodarstw domowych i radzeniu sobie z trudnościami materialnymi.

4. Rozwój edukacji i oferty dla dzieci i młodzieży

- Rozszerzenie oferty przedszkolnej i szkolnej, w tym aktywności pozaszkolnych.
- Promocja inicjatyw edukacyjnych dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

- Edukacja ekologiczna i działania informacyjne dotyczące jakości powietrza, efektywności energetycznej i ochrony środowiska.

5. Rozwój kultury, sportu i rekreacji

- Zwiększenie dostępności i różnorodności oferty kulturalnej i sportowej dla wszystkich grup wiekowych.
- Organizacja wydarzeń w przestrzeniach publicznych i wsparcie lokalnych inicjatyw społecznych.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej.

W świetle Diagnozy w najbliższych latach Gmina Działdowo powinna skoncentrować się na rozwoju usług społecznych i zdrowotnych, wsparciu osób starszych oraz tworzeniu warunków do aktywizacji mieszkańców w każdym wieku. Kluczowe będzie zapobieganie wykluczeniu komunikacyjnemu, rozwój oferty dla dzieci i młodzieży oraz wzmocnienie współpracy międzysektorowej.

3. Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych Programem

Programem zostaną objęci wszyscy mieszkańcy Gminy Działdowo, przy czym, w świetle przeprowadzonej diagnozy, wsparcie należy skoncentrować na następujących osobach i grupach społecznych:

- 1) osoby starsze,
- 2) osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny,
- 3) rodziny z dziećmi, dzieci i młodzież,
- 4) osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- 5) ogół mieszkańców.

W ramach poszczególnych grup szczególnie uwzględnione zostaną osoby i rodziny będące w kryzysie bądź trudnej sytuacji ekonomicznej, doświadczające dotychczas barier w dostępie do usług społecznych oraz rodziny mające problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Charakterystyka i przewidywana liczebność grup odbiorców przedstawia się następująco:

- **Osoby starsze:** osoby, które ukończyły 60 rok życia, zamieszkujące Gminę Działdowo, w szczególności doświadczające trudności w codziennym funkcjonowaniu ze względu m.in. na chorobę, niepełnosprawność, samotność, wykluczenie komunikacyjne, a także członkowie ich rodzin. Przewidywana liczba osób objętych Programem – min. 200 osób.
- **Osoby z niepełnosprawnościami:** osoby trwale lub okresowo niezdolne do wypełniania ról społecznych z powodu naruszenia sprawności organizmu, wywołującej niezdolność do pracy, zamieszkujące Gminę Działdowo, a także członkowie ich rodzin. Przewidywana liczba osób objętych Programem – min. 40 osób.

- **Osoby przewlekle chore i niesamodzielne** – osoby doświadczające długotrwałej choroby oraz wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu ze względu na chorobę i wynikające ze stanu zdrowia ograniczenie samodzielności – min. 90 osób niesamodzielnych i 30 osób przewlekle chorych.
- **Rodziny z dziećmi, dzieci i młodzież:** osoby wychowujące małoletnie dzieci, a także małoletnie dzieci oraz młodzież w wieku szkolnym, zamieszkujące Gminę Działdowo. Przewidywana liczba osób objętych Programem – min. 80 rodziców/opiekunów oraz min. 80 dzieci i młodzieży.
- **Osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym** – osoby bierne zawodowo, osoby bezrobotne, w szczególności długotrwale, osoby o niskich dochodach w gospodarstwie domowym, osoby wykluczone komunikacyjne, osamotnione, zamieszkujące Gminę Działdowo. Przewidywana liczba osób objętych Programem – min. 60 osób.
- **Ogół mieszkańców:** społeczności lokalne Gminy Działdowo oraz mieszkańcy, niezależnie od wieku, płaci, statusu na rynku pracy czy stanu zdrowia.

4. Określenie usług społecznych oferowanych w Programie

Usługi społeczne realizowane w ramach *Programu Usług Społecznych w Gminie Działdowo na lata 2026-2030* zostały określone na podstawie przeprowadzonej *Diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych na lata 2026-2030*. Wskazano je w poniższej tabeli:

Usługi społeczne	Szczegółowy zakres	Odpłatność
Gminny Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie psychologiczne (terapia psychologiczna) • Wsparcie logopedyczne • Indywidualne zajęcia sensoryczne • Trening umiejętności społecznych 	Usługa bezpłatna
Złota Rączka	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie w postaci drobnych napraw technicznych w miejscu zamieszkania 	Usługa bezpłatna
Mobilny Urzędnik	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie realizowane przez pracownika CUS w miejscu zamieszkania odbiorców 	Usługa bezpłatna
Usługi promocji zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie prozdrowotne o charakterze edukacyjnym i motywacyjnym (konsultacje edukacyjno-zdrowotne, ocena stanu zdrowia). 	Usługa bezpłatna
Klub Aktywnego Seniora w Ruszkowie	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja społeczna osób starszych zamieszkujących gminę 	Usługa bezpłatna
Usługi opiekuńcze	<ul style="list-style-type: none"> • Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania 	Usługa płatna

5. Pozostałe założenia Programu

Podstawowym warunkiem kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych w ramach Programu będzie miejsce zamieszkania w Gminie Działdowo. Wsparcie w postaci usług będzie udzielane na wniosek mieszkańca i w oparciu o indywidualny plan usług społecznych. W przypadku usług skierowanych do konkretnych grup osób, konieczne będzie spełnienie warunków dodatkowych, tj.

- osoby starsze – wiek 60+,
- osoby z niepełnosprawnościami – status osoby z niepełnosprawnością,
- osoby przewlekle chore i niesamodzielne – stan zdrowia wskazujący na przewlekłą chorobę i/lub niesamodzielność,
- rodziny z dziećmi, dzieci i młodzież – bezradność opiekuńczo-wychowawcza,
- osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Potwierdzeniem ich spełnienia będą dokumenty urzędowe, takie jak:

- zaświadczenie o numerze PESEL lub inny dokument urzędowy wskazujący na numer PESEL,
- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, decyzja o przyznaniu renty,
- zaświadczenie o stanie zdrowia,
- zaświadczenie z CUS o obejmowaniu lub kwalifikowaniu się rodziny do objęcia wsparciem z pomocy społecznej,
- inne dokumenty urzędowe potwierdzające ubóstwo lub wykluczenie społeczne,
- oświadczenia o prowadzeniu samodzielnego gospodarstwa domowego.

W ramach realizacji projektu „Utworzenie CUS w Gminie Działdowo” wszystkie usługi społeczne, będą realizowane bezpłatnie w okresie jego trwania. Po zakończeniu projektu zostaną ustalone opłaty, wraz z określeniem osób uprawnionych do uzyskania ulg w opłacie i wysokości tych ulg, jeśli takie rozwiązanie będzie planowane do zastosowania. Wtedy również określony zostanie sposób dokumentowania spełniania warunków do uzyskania ulg w opłacie.

Program obejmuje również realizację usług opiekuńczych. Odpłatność za nie jest ustalana zgodnie z *Uchwałą nr XXXI/192/26 Rady Gminy Działdowo z dnia 19 lutego 2026 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania oraz w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług*

Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust.

1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1) będą następujące:

- imię i nazwisko,
- adres zamieszkania,
- PESEL,
- nr telefonu lub adres e-mail,
- informacje o stanie zdrowia, w przypadku usług społecznych, dla których stan zdrowia jest podstawą kwalifikowania uczestnika.

6. Organizacja Programu

Realizatorem Programu Usług Społecznych będzie Centrum Usług Społecznych w Działdowie. Do zadań CUS będzie należało m.in.:

- zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych przekazanych do realizacji centrum, w tym określonych w programie usług społecznych;
- prowadzenie rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;
- kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie usług społecznych;
- opracowywanie i monitorowanie realizacji indywidualnych planów usług społecznych;
- podejmowanie działań na rzecz integracji i wspierania rozwoju wspólnoty samorządowej z wykorzystaniem potencjału tej wspólnoty, w tym organizowanie działań samopomocowych, wolontaryjnych i sąsiedzkich, stanowiących uzupełnienie usług społecznych (działania wspierające);
- podejmowanie działań na rzecz rozwoju i koordynacji usług społecznych, w tym przez nawiązywanie współpracy z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, podmiotami wykonującymi działalność leczniczą oraz osobami fizycznymi i prawnymi;
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych realizowanych na obszarze gminy.

Wykonawcą Programu może być w szczególności urząd gminy lub inna jednostka organizacyjna gminy, w tym centrum; organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 *Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*; podmiot wyłoniony na podstawie *Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo*

zamówień publicznych lub podmiot wykonujący działalność leczniczą w rozumieniu *Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej*.

Etapy realizacji Programu będą następujące:

- I. Uchwalenie Programu Usług Społecznych przez Radę Gminy;
- II. Koordynacja realizacji Programu Usług Społecznych;
- III. Monitorowanie realizacji Programu Usług Społecznych;
- IV. Przygotowanie informacji z realizacji Programu Usług Społecznych.

7. Monitorowanie i ocena Programu

Monitoring jest podstawą sprawozdawczości, zarządzania zmianą oraz ewaluacji Programu. Dane zebrane w jego trakcie będą analizowane, a następnie opracowywane w formie sprawozdań, przeznaczonych zarówno na potrzeby wewnętrzne, jak i raportów prezentowanych opinii publicznej. Przewiduje się prowadzenie monitoringu Programu Usług Społecznych corocznie – za każdy zakończony rok kalendarzowy jego wdrażania. Przedmiotem monitoringu będą wskaźniki oparte na obiektywnych dowodach obrazujących stan realizacji usług:

- Liczba osób i rodzin korzystających z usług w ramach Gminnego Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny.
- Liczba osób korzystających z usługi Złotej Rączki.
- Liczba osób korzystających z usługi Mobilny Urzędnik.
- Liczba osób korzystających z usług promocji zdrowia.
- Liczba osób korzystających z usług w ramach Klubu Aktywnego Seniora.
- Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych.

Efektywność realizacji Programu będzie mierzona za pomocą mierników ilościowych, obejmujących wskaźniki dotyczące liczby osób korzystających z określonych usług, a także z uwzględnieniem mierników jakościowych, takich jak np. stopień zadowolenia z realizacji usługi czy jakość usługi realizowanej przez wykonawcę.

8. Budżet oraz źródła finansowania Programu

W okresie realizacji projektu „Utworzenie CUS w Gminie Działdowo” budżet Programu wynika z budżetu zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie. W latach 2026-2028 na realizację usług społecznych w ramach projektu planuje się wydatkowanie 835 192 zł, w tym na:

- Gminny Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny – 384 425 zł;
- Złota Rączka – 63 000 zł;
- Mobilny Urzędnik – 23 950 zł;
- Usługi promocji zdrowia – 157 980 zł;
- Klub Aktywnego Seniora – 205 837 zł.

Usługi opiekuńcze będą realizowane na zasadach odpłatności.

Po okresie realizacji projektu, Program będzie finansowany m.in. ze środków budżetu gminy, budżetu państwa, opłat mieszkańców za korzystanie z usług oraz innych środków, które będą mogły być pozyskane przez Gminę Działdowo w trybie konkursowym z różnych źródeł.